

<i>A tantárgy címe</i> Bevezetés a kvantitatív társadalomkutatási módszerekbe	<i>A tantárgy kódja</i> BBNSZO5100	<i>Oktatott félévek száma</i> I.
<i>A tantárgy típusa</i> Szeminárium	<i>Óraszám</i> 30	<i>Kreditek száma</i> 3

Tantárgy célja:

A szeminárium a Bevezetés a kvantitatív társadalomkutatási módszerekbe előadáshoz kapcsolódik. Célja egyrészt az előadás anyagának elmélyítése, másrészt az, hogy a bevezesse a hallgatókat az önálló kutatómunka első lépéseibe.

Előadó: Dr Ferencz Magdolna Phd.
Fogadó óra: péntek 14.15 – 15.15 (Ste: 063.)

A tantárgy leírása

Sorszám	Témakör	Óraszám
1.	A kurzus célja, menete és követelményei	2
2.	A társadalomtudományok státusa a tudományok között <i>1. Kiselőadás</i> [K3] [K4] Elmélet és történet; Módszerek és technikák	2
3.	A hallgatók témaválasztása <i>A tanulmányírás menete, kívánalmái</i>	2
4.	Változók közötti kapcsolat és magyarázat <i>1. Kiselőadás</i> [TK] 16. fejezet: A Lazarsfeld-paradigma <i>3. Kiselőadás</i> [K14] Politikai érdeklődés és aktivitás	2
5.	Indikátorok Napjaink magyar társadalma I. <i>6. Kiselőadás</i> [TK] 6. fejezet: Konceptualizálás, operacionalizálás, mérés <i>7. kiselőadás</i> [K2] 4. Fejezet A mérés elmélete és gyakorlata Mindenkinek átnézendő: [K9] [K10]	2
6.	Közzvélemény-kutatás és mintavétel Mintavételi eljárások <i>4. Kiselőadás</i> [TK] 7. fejezet: A mintavétel logikája <i>5. kiselőadás</i> [K5] + [K6] Kit képviselnek a megkérdezettek? Hány embert kell megkérdezni?	2
7.	Beavatkozás-mentes vizsgálatok <i>8. Kiselőadás</i> [TK] 11. fejezet: Beavatkozás-mentes vizsgálatok <i>9. Kiselőadás</i> [K12] Egy újságcikk elemzésén nyugvó vizsgálat	2

8.	<p style="text-align: center;">Kutatási kérdések és kérdőívek</p> <p style="text-align: center;"><i>10. Kiselőadás</i> TK 9. fejezet: Kérdőíves vizsgálatok <i>11. Kiselőadás</i> K7 Kis közvélemény-kutatási praktikum</p>	2
9.	<p style="text-align: center;">Terepkutatás</p> <p style="text-align: center;"><i>12. Kiselőadás</i> TK 10. fejezet valamint TK 315–349.o. Kvalitatív terepkutatás <i>13. Kiselőadás</i> K11 Egy terepkutatás eredményei</p>	2
10.	<p style="text-align: center;">Mitől szociológiai egy interjú?</p> <p style="text-align: center;"><i>14. Kiselőadás</i> K8 A szociológiai interjú készítése. <i>15. kiselőadás</i> K2</p>	2
11.	<p style="text-align: center;">DOLGOZAT</p> <p style="text-align: center;">(Az addig tanultak: órai anyag és az olvasmányok ismerete) Mindenkinek: K1</p>	2
12-13.	<p style="text-align: center;">Az egyénileg készített tanulmányok közös áttekintése Tanulságok, szempontok a későbbi kutatási feladatokhoz</p>	2
14.	<p style="text-align: center;">A félévi munka összegzése, értékelés</p>	2

Követelmények

Abszolválás feltételei

- Rendszeres részvétel a szemináriumokon. Legfeljebb 3 hiányzás. A megengedett hiányzás maximumába beleértendő az orvosilag igazolt vagy hivatalos elfoglaltságból eredő hiányzás.
- Egy kiselőadás megtartása (részletek alább)
- A dolgozatíráson való megjelenés és a dolgozat sikeres (azaz legalább elégséges eredményű) teljesítése.
- A dolgozat javítására (újbóli megírására) nincs mód. Hiányzás esetén a dolgozatírás csakis rendkívül indokolt esetben pótolható.
- Egy tanulmány *önálló* elkészítése, leadása a megadott határidőre (részletek alább)

A hallgatók által elvégzendő egyéni feladatok

- Kiselőadás megtartása

A kiselőadások időpontja és témája és a hozzájuk kapcsolódó olvasni való a tárgyleírásban rögzített. Arról, hogy ki, mikor tartja meg a kiselőadását, alkalmanként véletlen kiválasztással (azaz sorsolással) döntünk. A kiselőadáshoz saját jegyzet betekintésre használható, de a jegyzet "felolvasására" nincs mód! (Amennyiben a hallgató csak a jegyzetből való felolvasás segítségével tudja előadni mondandóját, úgy a kiselőadást nem tekintjük értékelhetőnek).

- Rövid tanulmány készítése

A tanulmány kiindulópontja, hogy a hallgató kutatási témát (egy társadalmi problémát vagy bizonyos kutatási módszert) választ, majd szakirodalmi forrásanyagot gyűjt a témáról. A tanulmánynak minimum 7 tudományos közlemény feldolgozására kell épülnie. A félév során a hallgatók beszámolnak a tanulmányírásban való haladásukról és támpontokat kapnak a munkához. A tanulmány előírt terjedelme: minimum 12 000 karakter, maximum 15 000 karakter. A plagizálás az aláírás megtagadását eredményezi. A tanulmányt (legkésőbb) a 11-ik szemináriumon két példányban kell adni és ugyanezen időpontig elektronikus formában is el kell juttatni az órán megadott e-mail címre.

A hallgatók munkájának év végi értékelése

Az érdemjegy alapja a kiselőadás, a tanulmány és a dolgozat színvonala.

Kötelező irodalom

(A keretezett jelölés az előző oldali táblázatban szereplő olvasandók azonosítására szolgál)

[TK]Babbie, E. (2003)

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. HATODIK, ÁTDOLGOZOTT KIADÁS. Budapest, Balassi Kiadó, 5.,7., 9.,10.,11.,16. fejezet, valamint a 15-ik fejezetből: 464–474 oldal

FIGYELEM! A 2003-as kiadás eltér a korábbi kiadásétól, így a korábbi kiadások nem megfelelőek a tanuláshoz. (A hatodik kiadás felismerhető arról, hogy vörösesbarna színű, míg a korábbi kiadás kék színű.)

[K1]Etikai kódex. A Magyar Szociológiai Társaság által elfogadott a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai alapelvein és az ISA (International Sociological Association) Etikai kódexén nyugvó etikai követelmények. www.szociologia.hu/tudomanyos_etika.php

[K2]Bögre, Zs.(2003)

Élettörténeti módszer elméletben és a gyakorlatban. Szociológiai szemle. 2003/1. 155-158.p.vagy

<http://www.mtapti.hu/mszt/20031/009.pdf>

[K3]Fischer, Gy. (2001)

Elmélet és történet. In. *uő. Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak?* Budapest, Bagolyvár 7-23.p.

[K4]Fischer, Gy. (2001)

Módszerek és technikák. In. *uő. Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak?* Budapest, Bagolyvár 24-43.p.

[K5]Rudas, T.(1998)

Kit képviselnek a megkérdezettek? In. *Uő. Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat?* Budapest, Új mandátum 20-33. p. vagy

[K6]Rudas, T.(1998)

Hány embert kell megkérdezni? In. *Uő. Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat?* Budapest, Új mandátum 34-49. p. vagy

[K7]Scipione, P.(1994)

A kérdőív megtervezése. In. *uő: A piackutatás gyakorlata*. Budapest, Springer-Verlag 1994. 139-167.p.

[K8]Tarjányi, J. - Heltai, E. (1996)

A szociológiai interjú készítése. Tanulmány. <http://adatfelvetel.hu/modszertan/interju.pdf>

[K9] A 2011 évi hazai népszámlálás. Módszertani ismertető. 2011. évi népszámlálás. Előzetes adatok Központi Statisztikai Hivatal, 2012. 15-18.

http://www.nepszamlalas.hu/files/sharedUploads/Anyagok/2012/04_ho/nepszelo2011.pdf

[K10] A magyar népesség alapadatai. Magyar lakásviszonyok és lakósűrűség alapadatai. A 2011 évi hazai népszámlálás. Módszertani ismertető. 2011. évi népszámlálás. Előzetes adatok 1. Központi Statisztikai Hivatal, 2012. 19-35.

http://www.nepszamlalas.hu/files/sharedUploads/Anyagok/2012/04_ho/nepszelo2011.pdf

[K11]Laki, M. (2005)

Szociális érzékenység és közéleti szerep. Magyar nagyvállalkozók az ezredfordulón In. Kuthi, É. (szerk) *A „jótékonyág” vállalati stratégiája. Vállalati adományozás Magyarországon. Tanulmányok*. Budapest, Nonprofit Kutatócsoport Egyesület, 83-104.p. vagy: http://www.nonprofitkutatás.hu/letoltendo/NP13_magyar.pdf

[K12]Jancsics, D. (2006)

Uniós tagállamok a hazai sajtóban. Egy hálózatelemzési kísérlet. Szociológiai Szemle 2006/2. 55-71.p.

[K13]Gazsó, F. (2004)

A politika világa állampolgári nézőpontból. In Füstös L. - Guba L. (szerk) *Társadalmi regiszter 2002 A magyar társadalom demográfiai összetétele, etnikai, kulturális, politikai tagoltsága, érték orientációi*. Budapest, MTA Politikai Tudományok Intézete, MTA Szociológiai Kutatóintézet 15-35.p.